

7) Efter kælvning

- ✓ Bør ko og kalv gå for sig selv i minimum 24 timer
- ✓ Undlad at malke 3.kalvs og ældre de første 24 timer (evt. kun til kalven)

Baggrund:

a) Malkning efter kælvning.

Landmændene havde forskellige tilgange og opfattelser af problematikken omkring det, at malke koen efter kælvning, dels i forhold til risiko for mælkefeber, men også i forhold til den økologiske beslutning om, at koen og kalven skal gå sammen i 24 timer. Nogle af landmændene fulgte reglerne fordi de skulle og malkede koen med det samme, mens andre så som en del af den økologiske etik, at kun kalven skal have mælken, og malkede derfor ikke koen de første dage. Flere landmænd lod kalvene gå længere end det ene døgn, lover foreskriver. En enkelt landmand havde pga. salmonella reglerne¹ havde fået dispensation til at tage kalven fra lige efter kælvning, og svarede på spørgsmålet om, hvornår koen malkes første gang efter kælvning:

*Vi malker dem ud, altså vi tager dem ind ved den først kommende malkning, dvs. hvis hun kælder en time før vi malker om morgenen tager vi hende ikke nødvendigvis ind. Andet end hvis hun selv er oppe og gerne vil med de andre ind. Ellers lader vi hende bare gå til næste malkning. Og så malker vi fire liter ud ved første malkning maksimum, hvis de vil lægge det ned, det er ikke alle der vil det, men maks. fire liter.
(12)*

En af dem, der havde kalven gående sammen med koen i mere end 24 timer, og som malkede koen fra begyndelsen, svarede:

Ja, - der malker vi dem en gang om dagen, - normalvis. De kommer ind i malkestald med det samme, de skal ikke stå og hænge på spalter (på opsamlingspladsen) Og med det samme de er malket kommer de tilbage til dybstrøelsen. Så de er måske fra dybstrøelsen en halv time. Så er de tilbage igen... (6)

¹ I besætninger med prøver med Salmonella *Dublin* kan landmanden søges om dispensation fra reglen om at kalve skal gå minimum 24 timer hos koen. På den måde nedsættes risikoen for, at kalven inficeres med bakterien.

Anbefalinger fra økologiske mælkeproducenter og deres rådgivere om forebyggelse af mælkefeber

Flere svarede, at de kun lige tager 3-4 l til kalven, enten konsekvent, eller hvis de er i tvivl, om kalven har fået nok råmælk ved selv at sutte:

Vi malter så lidt som muligt, bare for at se hvordan yveret er. Og så for at have noget mælk til kalven for at være sikker på at den får det mælk den skal have. (2)

En af landmændene som bevidst havde valgt ikke at malke koen de første 24 timer, gav følgende begrundelse:

(...) det er fordi det har vel også noget med mælkefeber at gøre, hvis du hiver en masse mælk af sådan en gammel ko så har hun i hvert fald nemmere ved at få det. Og så den måde vi fodrer dem på betyder, at de ikke så voldsom spænd på yveret. (9)

Fra: anbefalinger fra rådgiverne

Efter kælvning:

- Efter kælvning og de efterfølgende 24 timer, bør ko og kalv gå for sig selv i egen boks.
- Lade være med at malke 3.kalvs og ældre køer de første 24 timer, tag evt. kun 4 l fra til kalven.
- Tjek koen for yverbetændelse.
- Hvis der malkes 3 gange, så vent med at gøre det til 4 dage efter kælvning.
- Et opstartshold.
- Lad gerne ældre køer gå to dage i boksen.
- Efterbyrden kommer nemmere, hvis koen malkes lidt